

Smittsomme sykdommer i barnehagen

Tilstand	Symptomer	Smitte	Foresattes ansvar	Barnehagens ansvar
Hud	Brennkopper	Utslett med små blemmer med gul væske/sårsekret. Blir skorper.	Kontaktssmitte (via sårvæske). Syk 4-10 dager etter kontakt. Smitteførende i 1-3 dager etter at behandling er startet	Hold barnet hjemme til blemmene er tørre, eller tildekket slik at det gule sårsekretet ikke smitter over på andre. Varsle til Kommuneoverlege ved flere enn 2 tilfeller (utbrudd). Hansker ved bleieskift. God håndhygiene.
	Hånd-fot-munnsyke	Feber, redusert allmenntilstand, sår hals. Utslett/blemmer i munn, inni håndflater og på fotsåler.	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk ca 1 uke etter kontakt. Smitteførende før symptomer og inntil 6 uker etter.	God håndhygiene. Vaske stallebordet etter hvert barn. Vanlig med utbrudd sommer/høst. Søke råd hos kommuneoverlege ved behov.
	Den 4. barnesykdom	Plutselig høy feber (39–40 grader) i 3–5 dager. Deretter kommer et svakt rødfarget og småprikkete utslett (ofte rygg og bryst). Kan vare fra noen timer til dager.	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk 5-15 dager etter kontakt. Sykdommen smitter lett og rammer så godt som alle barn før 2–3 års alder.	Barna kan gå i barnehagen når de er feberfri, selv om de har utslett. Allmenntilstanden avgjør om barnet bør være hjemme.
	Den 5. barnesykdom	Hodepine, lett feber, sår hals, kløe, hoste, magesmerter og/eller leddsmerter. Sykdomsfri periode 7–10 dager før rødt utslett i kinn, småprikkete utslett på skuldre, øverst på armene, kropp og evt lår.	Dråpe- og kontaktssmitte: Syk 5-20 dager etter kontakt.	Barn kan gå i barnehagen når de er feberfrie, selv om de har utslett.
	Vannkopper	Små karakteristiske blemmer i huden. Kløe. Feber	Luft- og kontaktssmitte: Syk 8-21 dager etter kontakt Smitteførende 2 dager før utslett til inntørkede blemmer	Kan gå i barnehagen når utslettet er tørket inn Gi informasjon om smitte. Skjerme ubeskyttede gravide
	Mollusker	Blemmer på armer eller ben, evt overkroppen eller i ansiktet Kan spre seg fra et hudområde til et annet ved at en klør på utslettet.	Kontaktssmitte: Hud-til-hud kontakt. Blemmer dukker opp 2 uker til 6 måneder etter smitte.	Smittefaren er liten ved normal kontakt. Kan derfor gå i barnehage.
	Munnsår forkjølelsessår	Utslett med væskefylte blemmer. Kan være smertefullt med svie og stikking.	Dråpe- og kontaktssmitte: Svært smittomt.	Kan gå i barnehagen, når allmenntilstanden er god og barnet feberfritt.
	Ringorm	Ringformet utslett, spesielt hodebunn og overkropp.	Kontaktssmitte: Hud-til-hud kontakt.	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er igangsatt.
	Skabb	Utslett som skyldes smitte med midd, og det gir en intens kløe, spesielt på natten og ved svette.	Kontaktssmitte: Hud-til-hud kontakt.	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er igangsatt.
	Vorter	Vorter er små utvekster i huden, oftest på hender, fingre og føtter. Vortene kan sitte enkeltvis eller i grupper.	Kontaktssmitte: Smitter ved direkte kontakt eller via gjenstander.	Kan gå i barnehage som normalt. Plaster eller vortemiddel beskytter mot evt smitte.

Smittsomme sykdommer i barnehagen

	Tilstand	Symptomer	Smitte	Foresattes ansvar	Barnehagens ansvar
Øye	Øyekatarr	Kløe, puss og rødhet i øynene	Kontaktsmitte: Syk 1-14 dager etter kontakt Smitteførende så lenge det er puss	Kan gå i barnehagen når allmenntilstand tilsier det. Ved kraftig øyekatarr med mye pussdannelse bør lege oppsøkes. Kan komme tilbake til barnehagen dagen etter oppstart av behandling.	Håndhygiene. Hindre spredning av puss
	Diaré m/u oppkast. Oppkast u/ diaré	Akutt oppkast og/eller diaré, med eller uten feber og magesmerter	Dråpe- og kontaktsmitte: Syk 12-48 timer etter kontakt. Smitteførende i 48 timer etter siste oppkast/diære.	Holde barnet hjemme i 48 timer etter symptomfrihet (frisk i 2 døgn).	Håndhygiene. Bruk av såpe og vann. Kontakt kommuneoverlege ved vedvarende utbrudd.
Mage-tarm	Småmark (barnemark)	Små hvite mark rundt endetarmsåpningen og i avføringen. Særlig på kvelden like etter at barnet har lagt seg eller på morgenen. Analkløe		Reseptfri behandling på apotek. Kan komme tilbake til barnehagen etter igangsatt behandling. Hele familien behandles.	Hansker ved bleieskift. Håndhygiene. Ved flere tilfeller bør nedvasking av stelleområde/toaletter vurderes.
	Hodelus	Luseegg og lus i hodebunn, evt. kløe	Direkte kontaktsmitte: Hode mot hode. Lite sannsynlig smitte via klesplagg, møbler eller kosedyr Smitteførende: så lenge man har levende lus	Kan gå i barnehage dagen etter at behandling er igangsatt. Andre barn, familie og ansatte bør undersøkes, behandles kun ved påvist lus eller egg.	Ikke nødvendig å sende barnet hjem i løpet av dagen, hvis det oppdages lus i barnehagetiden. Informasjon til andre foresatte for å hindre gjensmitte.
Øre	Øreverk, ørebetennelse	Øresmerter, feber, evt. rennende puss fra øret.	Oppstår gjerne like etter en forkjølelse eller en halsbetennelse.	Allmenntilstanden avgjør, ingen spesielle forholdsregler.	
Luftveisinfeksjoner	Forkjølelse	Hoste, snørddannelse, nesetetthet, med el uten feber	Dråpe- og kontaktsmitte: Syk 1-10 dager etter kontakt. Sykdom varer i 3-7 dager. Hoste kan vedvare i 3 uker	Kan gå i barnehagen når allmenn-tilstanden tilsier det. Ved langvarig hoste bør barnet til lege. Obs astma og kikhoste.	Fokus på hånd- og hostehygiene
	Influenza	Høy feber, hodepine, tørrhoste, snue, muskelverk og slapphet.	Dråpe- og kontaktsmitte: Syk 1 - 3 dager etter kontakt.	Kan gå i barnehagen når allmenn-tilstanden tilsier det.	God håndhygiene
	Covid-19	Feber, hoste, tungpustethet, hodepine, slapphet, nedsatt lukt- eller smakssans, muskelverk, sår hals	Dråpe- og kontaktsmitte: Symptomer 4-5 dager etter smitte. Innen 10 dager har de aller fleste som har blitt smittet utviklet symptomer	Barn som har påvist covid-19 skal være i isolasjon til denne oppheves av helsetjenesten, og resterende husstand være i smittekarantene. Les mer: Folkhelseinstituttet	Samarbeide med helsetjenesten i kommunene om å kartlegge nærkontakter

Ved påvisning av enkelte sykdommer er det **ikke** hensiktsmessig å holde barn hjemme av hensyn til smittevernet. Det kan være fordi sykdommen i stor grad smitter før symptomer oppstår, eller fordi smitterisikoen er svært liten når barnet er blitt frisk, eller fordi tilstanden er så vanlig og lite alvorlig at barnet ikke trenger å holdes hjemme.

De fleste barn er vaksinert mot følgende sykdommer:

- Skarlagenseber
- Kikhoste
- Meslinger, kuma og røde hunder

Disse opptrer derfor sjelden i barnehagen. Les mer om sykdommene her: [Folkhelseinstituttet](https://www.folkhelseinstituttet.no/)

